

Als er één schoenmaker is die bij zijn leest is gebleven, dan is het wel dierenarts Henk Schoenmaker. Hij woont ook na de praktijkoverdracht van zijn patiënten in 2004 nog steeds in zijn praktijkwoning. “Als ik het over mocht doen, zou ik precies hetzelfde doen”, geeft de practicus aan. “Ik wilde de praktijk in en ik heb nooit iets anders in de diergeneeskunde geambieerd.”

Tekst **Andries van Foreest** en **Ko Minderhoud** commissie Senior dierenartsen

Henk Schoenmaker: practicus in hart en nieren

Dat Henk dierenarts werd, was niet vanzelfsprekend. Zijn ouders – boerendochter en boerenzoon uit de Betuwe – trouwden en kochten een boerderij die in de crisistijd in 1933 verkocht moest worden. Zij zaten toen financieel aan de grond. Pas in 1954 konden zij weer een kleine boerderij kopen in Herveld. Op de leeftijd van elf maanden kreeg Henk kinderverlamming en dat betekende een handicap in zijn mobiliteit. Na zijn HBS-diploma moest hij een vervolgstudie kiezen. Hij dacht aan elektrotechniek. De pachtheer had echter al eens gezegd dat hij ook wel veearts kon worden. Hoewel Henk “niets bijzonders had met dieren”, dacht hij wel over deze suggestie na. “Mijn ouders zeiden dat er financieel wel een mouw aan te passen zou zijn. Het advies na een gesprek met een psycholoog was: huisarts, tandarts, dierenarts of econoom. Dit werd gevolgd door een lichamelijke keuring. Toen bleek dat ik gezond was en met mijn handicap geschikt was voor genoemde beroepen viel de keuze op de studie diergeneeskunde.” Om geheel zeker te zijn van de keuze ‘dierenarts’ sprak Henk met dierenarts Neeteson op de Biltstraat. “Hij vertelde me dat er meer kreupele dierenartsen waren die prima functioneerden.” De keuze was toen snel gemaakt.

Henks studie verliep vlot en in 1962 was hij dierenarts. In 1963 trouwde hij met

Nelleke en ging waarnemen in diverse praktijken ten noorden van de grote rivieren. In 1964 associeerde hij met collega Wim Pereboom in Zaandam, in de wetenschap dat dit voor korte tijd zou zijn. De tweemanspraktijk werd uitgebreid, tot in 1994 een viemanspraktijk het gehele Zaanse gebied diergeneeskundig bediende. “Ik heb de volledige overgang van voornamelijk grote huisdieren naar vooral kleine huisdieren meegemaakt. Ieder van ons vier

Zaandammer overleed in het plaatselijke ziekenhuis aan hondsdolheid. Het gevolg: alle honden en katten moesten worden gevaccineerd. Omdat eigenaren bang waren voor hondsdolheid werden bovendien veel honden en katten vergast bij het slachthuis. Loslopende katten werden doodgeschoten en honden moesten een muilkorf om. Tegenwoordig zou zo’n reactie ondenkbaar zijn, maar in 1962 was het vergassen van honden geaccepteerd.”

Financiën bepalen de grens wat je wel of niet kunt behandelen

had zijn eigen praktijkruimte en dat liep goed. Onderlinge problemen werden opgelost.” Na een gebroken been door een valend paard, besloot Henk vanaf 1992 geen runderen en paarden meer te begeleiden. In december 1999 is de maatschap ontbonden en tot zijn afscheid in 2004 prakticeerde Henk in een gebied met uitstekende avond- en weekenddiensten.

Rabiës

In 1962 was er een geval van rabiës bij een hond in Amsterdam. “Het bekende witte hondje”, vertelt Henk. “Een

Na deze hondsdolheidperiode liep het aantal patiënten terug. Henk: “Honden met een muilkorf konden niet vechten, in ieder geval geen verwondingen veroorzaken. Er waren veel minder zieke honden en katten. Het aantal castraties liep terug en er werden minder nieuwe honden aangeschaft. Er waren dus ook weinig vaccinaties. Gelukkig werd het meeste inkomen gehaald uit het werk bij runderen en schapen.”

Aan één stuk door

Henk vertelt aan één stuk door over zijn praktijkervaringen, vermeldt anekdotes

Dat er bij gezelschapsdieren therapeutisch veel meer gedaan kan worden, is volgens Henk Schoenmaker een goede vooruitgang.

en geeft soms duidelijke standpunten aan. Bijvoorbeeld over de omgang met eigenaren. Na de kritiek van een jonge arts, in opleiding voor internist, op Henks diagnose 'nierafwijking' bij haar hond, antwoordde hij: "Ik weet niets van longziekten bij de mens, de internist misschien wel van nierziekten bij de hond."

Soms is het niet eenvoudig om uitspraken te doen over het werk van collega's, vertelt Henk. "Wat te zeggen als je bij vier merries wordt gevraagd waarbij een dierenarts drachtigheid heeft vastgesteld en bij nader onderzoek blijkt één van de vier een ruïn te zijn?"

Vaak vinden eigenaren de vaccinaties te duur. Op het moment dat een zieke hond gevaccineerd wordt en vervolgens sterft, komt de vraag "Hoe kan dat nou?" De dierenarts heeft de zieke hond niet goed onderzocht alvorens in te enten.

Henk: "Dat hoort wel zo en dan is de prijs niet te hoog."

De ontwikkeling van de geneeskunde bij gezelschapsdieren is tegenwoordig veel meer op wetenschappelijke achtergronden gebaseerd. Er kan therapeutisch veel meer gedaan worden en dat is volgens Henk een goede vooruitgang. "In mijn beginperiode hadden we niet veel meer dan de penicilline- en de cortisoninjectie." Of het verstandig is om een hond in leven te houden met een harttransplantatie vindt hij een lastige kwestie. "Ik denk dat de financiën de grens bepalen wat je wel of niet kunt behandelen. Ik heb altijd geprobeerd er achter te komen wat de patiënt mankeert, advies te vragen of te verwijzen voornamelijk naar de klinieken in Utrecht."

Henk Schoenmaker heeft naast zijn werk in de praktijk de functie van penningmeester in de KNMvD-afdeling Noord-

Holland bekleed. De maandelijkse bijeenkomsten van dierenartsen uit de kop van Noord-Holland in Heiloo enthousiasmeert hij en bezoekt hij trouw. Hij is een regelmatige bezoeker van het Veterinair Historisch Genootschap én de KNMvD Seniorenbijeenkomsten. Zijn verhalen zijn eindeloos ...